

Äidinkielen opiskelu

On helppo langeta kiusaukseen ja tuoda esiin tässä jo kauan aikaa meille tutut I. S. Turgenevin sanat: 'Niinä päivinä, kun epäily valtaa mielen ja oman kotimaan kohtalo synkistää ajatukset, sinä olet minun tukeni ja turvani, sinä mahtava, totuudellinen ja vapaa venäjän kieli!'

Ajatelkaa vielä kerran näitä nerokkaita sanoja: 'Tuki ja turva' - eikö tämä ole juuri se, mitä tarvitsemme tällä hetkellä, kun epäilyksen päivä tulee eikä kukaan ole rinnallamme eivätkä meitä lähellä olevat voi tai eivät halua auttaa meitä.

Kuinka katkeralta, loukkaavalta ja suorastaan hävettävältä tuntuukaan niiden maanmiesten edessä, jotka ovat ahkeroineet tullakseen 'omaksi väeksi' vieraassa kulttuurissa ja jotka ovat suhtautuneet omaan äidinkieleensä välinpitämättömästi. Suomalainen määrittelee äidinkielen (*äidinkieli on venäjämästä suoraan käännettynä oma kieli tai suvun kieli, suom. huom.*) sanalla **äidin kieli**. Ja kuinka kummalliselta kuulostaakaan, kun Suomessa asuvat venäläiset lapset sanovat: 'Äiti, älä puhu venäjää.' On tapauksia, kun suomalaisten seuraan sattuneet maahanmuuttajat lakkaavat puhumisen omalla äidinkielellään tai ikään kuin piiloutuvat tilanteessa siten, että alkavat puhua hiljaisemmalla äänellä tai ryhtyvät puhumaan huonoa suomea.

Pienissä kaupungeissa tai kylissä maahanmuuttajat huomataan paljon helpommin kuin suurissa. Helsingistä on tulossa kansainvälinen kaupunki ja siellä asuvat ovat jo tottuneet kuulemaan vierailta kielillä käytävää keskustelua. Kun suomalaiset itse yrittävät tällä hetkellä opiskella vieraita kieliä, saattaa maahanmuuttajan välinpitämätön suhtautuminen omaan äidinkieleensä osoittautua harmittavan lyhytnäköiseksi ratkaisuksi.

Kielen säilyttäminen on oman kansallisen arvonsa säilyttämistä ja oman ihmisoikeutensa vahvistamista. Vanhemmat, jotka eivät huolehdi siitä, että heidän lapsensa jatkavat oman äidinkieltänsä ja kirjallisuustietojensa opiskelun täydentämistä, 'köyhdyttävät' lapsensa maailmaa. Hyvin usein seka-avioliitoissa

lapset puhuvat vain yhtä kieltä. Suomalaisetkaan eivät aina käsitä, miksi maahanmuuttajat toimivat tällä tavalla.

Suomen lainsäädäntö ja järjestelmä määrittelevät alle kouluikäisten ja koulua käyvien lasten oikeudet ja mahdollisuudet säilyttää ja vahvistaa omaa äidinkieltään. 'Suomessa koululaisella on oikeus opiskella omaa äidinkieltään. Oman äidinkielen opetusta voidaan järjestää koulussa (2 tuntia viikossa), jos on muutamia (vähintään 5) oppilaita, jotka puhuvat kyseistä kieltä.' (*Opetushallituksen esite Uusi koulu uudessa maassa, 1995*)

'Oman äidinkielen säilyttämiseen ja vahvistamiseen tähtäävän olemassa olevan järjestelmän oikeudelliset ja ideologiset perusteet pohjautuvat Opetusministeriön lukuisiin lakeihin, asetuksiin ja määräyksiin, joissa käsitellään paluumuuttajien ja maahanmuuttajien oikeuksia ja mahdollisuuksia rahoittaa heidän opiskelua omalla äidinkielellään.' (*Suomen venäjänkielisen väestön foorumin seminaari, 20.4.1996.*)

Suomen kirjakaupoissa on ihan hyvä valikoima erikielisiä taide- ja tiedekirjallisuuden julkaisuja sekä monia sanakirjoja. Kirjastot täydentävät valikoimaansa myös sanoma- ja aikakauslehdillä sekä erikielisillä kaunokirjallisuuden teoksilla. Maahanmuuttajien keskuudessa on monia koulutettuja venäjän kielen ja kirjallisuuden opettajia. Tätä mahdollisuutta ei kannata jättää käyttämättä. Monet heistä järjestävät ilmaisia venäjän kielen ja kirjallisuuden kursseja ja antavat neuvoja.

Muistakaa, että kehittämällä ja parantamalla omaa äidinkieltään teidän on helpompi opiskella suomea ja muita vieraita kieliä.

"Kun osaa monia kieliä, omaa monia avaimia samaan lukkoon" (Voltaire)